

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.01.2003
RT I 2002, 111, 663

Töötuskindlustuse seaduse, Eesti Vabariigi töölepingu seaduse ja töötajate usaldusisiku seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 18.12.2002

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 30. detsembri 2002. a otsusega nr 316

§ 1. Töötuskindlustuse seaduses(RT I 2001, 59, 359; 82, 488; 2002, 44, 284; 57, 357; 61, 375; 89, 511) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 lõiget 2 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

« 5) isik, kellele on määratud riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 9 sätestatud ennetähtaegne vanaduspension.»;

2)paragrahvi 6 lõiget 2 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

« 3) poolte kokkuleppel.»;

3)paragrahvi 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 7. Kindlustusstaaži arvestus

(1) Kindlustusstaaži arvestatakse kindlustatu makstud töötuskindlustusmaksete alusel kuudes ja aastates.

(2) Kindlustusstaaži tuvastamisel võetakse aluseks töötuskindlustuse andmekogu andmed. Kui jooksva kuu või eelnenud kuude andmed ei ole andmekogusse laekunud, võetakse kindlustusstaaži tuvastamisel täiendavalt arvesse käesoleva seaduse § 42 lõike 1 punktis 5 nimetatud tõendi andmed.

(3) Üks kuu kindlustusstaaži arvestatakse kindlustatule, kes on maksnud töötuskindlustusmakset ühe kalendrikuu eest, sõltumata selles kalendrikuus töötatud päevade arvust. Iga 12 kuud kindlustusstaaži arvestatakse ühe kindlustusstaaži aastana.

(4) Kindlustusstaaži arvestus lõpetatakse ja kindlustusstaaž loetakse nulliks päevast, mil kindlustatule määratakse töötuskindlustushüvitis käesoleva seaduse alusel või töötü abiraha töötü sotsiaalse kaitse seaduse alusel. Kindlustatu tööle asumisel algab kindlustusstaaži arvestus uuesti.»;

4)paragrahvi 9 lõikes 1 asendatakse sõnad «töösuhte lõpetamisele eelnenud 12 kuul» sõnadega «viimasel 12 töötatud kuul»;

5)paragrahvi 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 10. Töötuskindlustushüvitise taotlemine

(1) Töötuskindlustushüvitise taotlemiseks esitab kindlustatu vormikohase avalduse elukohajärgse tööhõiveameti kaudu töötukassale. Töötuskindlustushüvitise taotlemise avalduse vormi, avaldusele kantavate andmete loetelu ning avaldusele lisatavate dokumentide loetelu kehtestab sotsiaalminister määrusega.

(2) Tööhõiveamet edastab töötukassale elektroonselt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avaldusele kantud andmed hiljemalt avalduse vastuvõtmisele järgneval päeval.

(3) Tööhõiveamet saadab töötukassale posti teel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avalduse ja sellele lisatud dokumendid hiljemalt kahe päeva jooksul nende vastuvõtmisest.»;

6)paragrahvi 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 11. Töötuskindlustushüvitise määramine

(1) Töötukassa teeb töötuskindlustushüvitise määramise või määramata jätmise otsuse (edaspidi *otsus*) seitsme päeva jooksul töötuskindlustushüvitise taotlemise avalduse ja sellele lisatud dokumentide tööhõiveametile esitamise päevast arvates.

(2) Otsuses märgitakse:

- 1) otsuse tegemise kuupäev;
- 2) töötuskindlustushüvitise määramise või määramata jätmise alused ning määramata jätmise põhjendused;
- 3) töötuskindlustushüvitise määramise korral selle maksmise periood vastavalt käesoleva seaduse § 8 lõikele 1 ja töötuskindlustushüvitise suurus;
- 4) töötuskindlustushüvitise suuruse muutumine vastavalt käesoleva seaduse § 9 lõike 2 punktile 2;
- 5) otsuse vaidlustamise kord ja tähtaeg.

(3) Töötukassa edastab otsuse tööhõiveametile elektroonselt otsuse tegemise päeval.

(4) Töötukassa saadab otsuse kindlustatule tööhõiveametisse posti teel kolme päeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates. Otsus on kindlustatule tööhõiveametis kättesaadav hiljemalt 15 päeva möödudes töötuskindlustushüvitise taotlemise avalduse tööhõiveametile esitamisest.

(5) Töötuskindlustushüvitise määramise korral hakatakse töötuskindlustushüvitist arvestama kaheksandast päevast töötuskindlustushüvitise taotlemise avalduse ja sellele lisatud dokumentide tööhõiveametile esitamise päevast arvates.»;

7)paragrahvi 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 12. Töötuskindlustushüvitise maksmine

(1) Töötuskindlustushüvitist maksab töötukassa kindlustatule igakuiselt eelmise kalendrikuu eest jooksva kalendrikuu 10. kuupäevaks.

(2) Kui kindlustatu töötuna arvelolek lõpeb enne kaheksa päeva möödumist töötuskindlustushüvitise taotlemise avalduse tööhõiveametile esitamisest, töötuskindlustushüvitist ei maksta.

(3) Vastavalt kindlustatu soovile makstakse töötuskindlustushüvitist pankade kontole või posti teel maksja kulul. Töötuskindlustushüvitist makstakse välisriigis asuvasse pankade kontole saaja kulul, kui välislepinguga ei ole sätestatud teisiti.»;

8)paragrahvi 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 13. Töötuskindlustushüvitise maksmise lõpetamine

(1) Töötuskindlustushüvitise maksmine lõpetatakse enne käesoleva seaduse § 8 lõikes 1 nimetatud perioodi lõppemist, kui:

- 1) kindlustatu töötuna arvelolek lõpeb töötuskindlustushüvitise seaduse § 4 alusel;
- 2) kindlustatu keeldub põhjendamatult tööturuteenuse seaduses (RT I 2000, 57, 370; 2001, 59, 359; 2002, 61, 375) sätestatud sobivast tööst või tööturukoolitusest või muudest tööhõiveameti pakutud tööhõiveametitest, välja arvatud hädaabitöö;
- 3) kindlustatu ei pöördu põhjendamatult tööhõiveameti määratud ajal tööhõiveametisse või ei tõenda tööotsinguid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudel teeb töötukassa töötuskindlustushüvitise maksmise lõpetamise otsuse, mille edastab tööhõiveametile elektroonselt otsuse tegemise päeval.

(3) Töötukassa saadab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsuse kindlustatule posti teel kolme päeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.»;

9)paragrahvi 15 täiendatakse pärast sõnu «ametnike koondamise tõttu» sõnadega «30 päeva jooksul».

10)paragrahvi 17 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 17. Hüvitise taotlemine töölepingute kollektiivse ülesütleamise korral

(1) Hüvitise taotlemiseks töölepingute kollektiivse ülesütleamise korral esitab tööandja töötukassale vormikohase avalduse koos tööandja asukohajärgse tööinspektsiooni kooskõlastusega töölepingute kollektiivseks ülesütleamiseks viie päeva jooksul tööinspektsiooni kooskõlastuse saamisest arvates. Hüvitise taotlemise avalduse vormi töölepingute kollektiivse ülesütleamise korral ja avaldusele lisatavate dokumentide loetelu kehtestab sotsiaalminister määrusega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avaldus loetakse vastuvõetuks päevast, mil töötukassale on saabus avaldus koos nõuetekohaste dokumentidega.»;

11)paragrahvi 18 lõiget 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Töötukassa saadab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse avalduse esitajale posti teel viie päeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.»;

12)paragrahvi 18 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Hüvitis makstakse käesoleva seaduse § 16 lõikes 1 nimetatud määras töötaja pangakontole või posti teel hiljemalt töösuhte lõpetamise päeval maksja kulul. Hüvitise maksmine töötaja pangakontole välisriigis toimub saaja kulul, kui välisleping ei sätesta teisiti.»;

13)paragrahvi 20 lõikeid 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hüvitised makstakse töötajale välja ka juhul, kui need on kohtuotsuse või töövaidluskomisjoni jõustunud otsusega tööandjalt töötaja kasuks välja mõistetud, kuid on tööandja poolt välja maksmata.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alustel võib töötajale kokku maksta kuni kolm töötaja keskmist brutokuupalka, kuid mitte rohkem kui kolm Statistikaameti avaldatud Eesti keskmist brutokuupalka pankroti väljakuulutamise otsusele või pankrotimenetluse raugemise otsusele eelnenud kvartalis.»;

14)paragrahvi 21 lõiget 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Hüvitise taotlemiseks tööandja maksejõuetuse korral esitab pankrotihaldur või käesoleva seaduse § 19 punktis 2 sätestatud juhul ajutine pankrotihaldur (edaspidi *haldur*) töötukassale vormikohase avalduse koos tööandja maksejõuetuks tunnistamist tõendavate dokumentidega. Hüvitise taotlemise avalduse vormi tööandja maksejõuetuse korral ja avaldusele lisatavate dokumentide loetelu kehtestab sotsiaalminister määrusega.»;

15)paragrahvi 22 lõiget 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Töötukassa saadab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse haldurile posti teel viie päeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.»;

16)paragrahvi 22 lõiked 4 ja 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Hüvitise määramisel maksab töötukassa hüvitise töötaja pangakontole või posti teel hiljemalt viiendal päeval hüvitise määramise päevast arvates.

(5) Hüvitis makstakse töötaja pangakontole või posti teel maksja kulul. Hüvitise maksmine välisriigis asuvasse panka töötaja kontole toimub saaja kulul, kui välisleping ei sätesta teisiti.»;

17)paragrahvi 31 lõigetes 1 ja 2 jäetakse välja sõna «süüliselt»;

18)paragrahvi 34 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Reservkapitali suuruseks on vähemalt 10 protsenti töötukassa varade mahust.»;

19)paragrahvi 35 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

« (7) Eesti Haigekassa annab töötukassale andmed kindlustatu ajutise töövõimetuse päevade arvu kohta, mis on vajalikud käesoleva seaduse alusel kindlustatu keskmise ühe kalendripäeva töötasu arvutamiseks.»

20)paragrahvi 40 lõike 1 punktid 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) töötajale makstud palgalt ja muudelt tasudelt, välja arvatud töölepingu lõpetamisel Eesti Vabariigi töölepingu seaduse alusel makstud hüvitistelt;
2) avalikule teenistujale makstud palgalt ja muudelt tasudelt, välja arvatud teenistusest vabastamisel avaliku teenistuse seaduse alusel makstud hüvitistelt;»

21)paragrahvi 40 lõike 1 punktis 3 asendatakse sõna «tööettevõtu-» sõnaga «töövõtu-»;

22)paragrahvi 42 lõike 1 punktis 2 asendatakse sõnad «vanaduspensionieas isikule makstud summadel» sõnadega «paragrahvi 3 lõike 2 punktides 4 ja 5 nimetatud isikutele makstud summadel.»;

23)paragrahvi 42 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 4) andma kindlustatu nõudmisel talle tõendi väljamaksetelt kinnipeetud töötuskindlustusmaksete kohta kalendriaastale järgneva aasta 1. veebruariks või kindlustatuga töösuhte lõppemisel koos lõpparvega;»;

24)paragrahvi 42 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 5) andma kindlustatu nõudmisel talle töösuhte lõpetamisel tõendi viimasel 12 töötatud kalendrikuul makstud tasude liikide, suuruste ja tasudelt kinni peetud töötuskindlustusmakske kohta kalendrikuude lõikes.»;

25)paragrahvi 42 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

« (7) Kindlustatu, kes töötab asutuses, mille koosseis, koondandmed või konkreetset tööülesanded on riigisaladus, töötuskindlustusmakske kinnipidamise ja arvestamise korra kehtestab rahandusminister.»;

26)paragrahvi 44 teksti muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Tööandja maksujõuetuse korral on tähtjaks laekumata jäänud töötuskindlustusmaksete osas pankrotimenetluses võlausaldaja riik, keda esindab Maksuamet. Sissenõutud summad kantakse töötukassa kontole.»;

27)paragrahvi 46 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 46. Enammakstud hüvitiste tagasinõudmine

(1) Isikule õigusliku aluseta määratud ja makstud hüvitised nõuab töötukassa tagasi korraga või isikuga kokkuleppel koostatud tagasimaksegraafiku alusel.

(2) Kui isik ei maksa alusetult saadud hüvitisi tagasi, tehakse enammakstud summade tagasinõudmiseks ettekirjutus koos hoiatusega. Hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on töötukassal õigus rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 10 000 krooni.

(3) Ettekirjutus koos hoiatusega saadetakse isikule posti teel kolme päeva jooksul ettekirjutuse ja hoiatuse tegemise päevast arvates.»;

28)paragrahvi 52 täiendatakse lõigetega 7¹–7³ järgmises sõnastuses:

« (7¹) Käesoleva seaduse alusel makstakse hüvitisi töölepingute kollektiivse ülesütlemise korral, kui töölepingud lõpetatakse või teenistusest vabastatakse pärast 2003. aasta 1. jaanuari. Kui töölepingute kollektiivne ülesütlemine on algatatud ning töölepingute lõpetamisest või teenistusest vabastamisest on ette teatatud enne 2003. aasta 1. jaanuari, esitab tööandja hüvitise taotlemiseks avalduse 2002. aasta 31. detsembrini kehtinud alustel ja korras.

(7²) Käesoleva seaduse alusel makstakse hüvitisi tööandja maksejõuetuse korral, kui kohtu otsus tööandja pankroti väljakuulutamise kohta või kohtu määrus pankrotimenetluse raugemise kohta on jõustunud pärast 2003. aasta 1. jaanuari, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 7³ sätestatud juhul.

(7³) Käesoleva seaduse alusel makstakse hüvitisi enne 2003. aasta 1. jaanuari jõustunud tööandja pankroti otsuse korral, kui pankrotihaldur ei ole vastavalt pankrotiseadusele esitanud taotlust töötajatele väljamaksete tegemiseks Vabariigi Valitsuse tagatisfondist või on taotluse esitanud pärast 2002. aasta 10. detsembrist ja taotlus on menetluses. Rahandusministeerium edastab käesolevas lõikes nimetatud menetluses olevad taotlused töötukassale hiljemalt 2003. aasta 15. jaanuariks.»;

§ 2. Eesti Vabariigi töölepingu seaduses(RT 1992, 15/16, 241; 1993, 10, 150; RT I 1993, 26, 441; 1995, 14, 170; 16, 228; 1996, 3, 57; 40, 773; 45, 850; 49, 953; 1997, 5/6, 32; 1998, 111, 1829; 1999, 16, 276; 60, 616; 2000, 25, 144; 51, 327; 57, 370; 102, 669; 2001, 17, 78; 42, 233; 53, 311; 2002, 61, 375; 62, 377) tehakse järgmised muudatused:

1)§ 89 tunnistatakse kehtetuks;

2)seadust täiendatakse paragrahvidega 89¹–89³ järgmises sõnastuses:

« § 89¹. Töölepingute kollektiivne lõpetamine

Töölepingute kollektiivseks lõpetamiseks loetakse tööandja algatusel töölepingute lõpetamist, millega lõpetatakse töölepingud juriidilise isiku lõpetamise, füüsilisest isikust tööandja töö lõppemise või töötajate koondamise tõttu 30 päeva jooksul, kui tööleping lõpetatakse vähemalt:

- 1) 5 töötajaga tööandja juures, kes annab tööd kuni 19 töötajale;
- 2) 10 töötajaga tööandja juures, kes annab tööd 20–99 töötajale;
- 3) 10%-ga töötajatest tööandja juures, kes annab tööd 100–299 töötajale;
- 4) 30 töötajaga tööandja juures, kes annab tööd vähemalt 300 töötajale.

§ 89². Töötajate esindajate informeerimine ja konsulteerimine töölepingute kollektiivse lõpetamise korral

(1) Enne töölepingute kollektiivset lõpetamist peab tööandja konsulteerima töötajate esindajatega sihiga jõuda kokkuleppele küsimustes, kuidas töölepingute lõpetamisi vältida või nende arvu vähendada ja lõpetamiste tagajärgi leevendada ning kuidas toetada vabanevate töötajate tööotsinguid ja ümber- või täiendusõpet.

(2) Tööandja peab andma töötajate esindajatele või nende puudumisel asjaomastele töötajatele õigeaegselt kogu vajaliku teabe kavandatava töölepingute kollektiivse lõpetamise kohta. Tööandja on kohustatud kirjalikult teatama järgmised asjaolud:

- 1) töölepingute kollektiivse lõpetamise põhjused;
- 2) töötajad, kellega kavatakse töölepingud lõpetada (nimed, arv ja valikukriteeriumid);
- 3) töötajate arv ettevõttes;
- 4) ajavahemik, mille jooksul kavatakse töölepingud lõpetada;
- 5) töötajatele hüvitise arvutamise ja maksmise alused.

(3) Konsultatsioonide käigus on töötajate esindajatel õigus kohtuda tööandja esindajatega ning esitada töölepingute lõpetamiste kohta omapoolseid kirjalikke ettepanekuid ja arvamusi vähemalt 15 päeva jooksul lõikes 2 nimetatud teatise esitamisest, kui ei lepita kokku pikemas ajas. Ettepanekutega mittenoostumist on tööandja kohustatud põhjendama.»

§ 89³. Töölepingu lõpetamine töölepingute kollektiivse lõpetamise korral

(1) Tööandja peab kavandatavaks töölepingute kollektiivseks lõpetamiseks taotlema tööandja asu- või elukohajärgse tööinspeksiooni kooskõlastust, esitades taotluse, kus märgitakse järgmised andmed:

- 1) töölepingute kollektiivse lõpetamise põhjused;
- 2) töötajad, kellega kavatakse töölepingud lõpetada (nimed ja arv);
- 3) töötajate arv ettevõttes;
- 4) ajavahemik, mille jooksul kavatakse töölepingud lõpetada;
- 5) töötajate esindajatega toimunud konsultatsiooni tulemused.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse koopia edastatakse töötajate esindajatele, kellel on õigus esitada tööinspeksioonile asjassepuutuvaid märkusi.

(3) Kui juriidilisest isikust tööandja tegevus lõpetatakse kohtuotsuse alusel, peab tööandja kavandatavast kollektiivsest töölepingute lõpetamisest teavitama tööinspeksiooni viimase nõudmisel.

(4) Tööinspeksioon kooskõlastab töölepingute kollektiivse lõpetamise, kui tööandja on järginud käesolevas seaduses selleks sätestatud nõudeid. Kooskõlastuse andmisest keeldumise korral peab tööinspeksioon seda kirjalikult põhjendama.

(5) Töölepingute kollektiivse lõpetamise raames võib tööandja alustada töötajatega töölepingute lõpetamisi mitte varem kui 30 päeva möödumisel tööinspeksioonilt kooskõlastuse saamise päevast arvates.

(6) Töötajate esindaja võib lõikes 5 sätestatud tähtaega kuni 30 päeva võrra pikendada, kui töölepingute lõpetamisega seonduvaid probleeme ei suudeta õigeaegselt lahendada.»;

3)paragrahvi 90 lõike 1 punkti 1 tekstiosa enne loetelu muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) ettevõtte, asutuse või muu organisatsiooni likvideerimise (§ 86 punkt 1), töötajate koondamise (§ 86 punkt 3) ja vanuse (§ 86 punkt 10) tõttu.»

4)paragrahvi 90 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Töölepingu lõpetamisel pankroti väljakuulutamise tõttu või tööandja pankrotimenetluse raugemisel pankrotiseaduse (RT 1992, 31, 403; RT I 1997, 18, 302; 1998, 2, 46; 36/37, 552; 1999, 10, 155; 2000, 13, 93; 54, 353; 2001, 56, 336; 82, 488; 93, 565; 2002, 44, 284) § 15 lõike 1 punkti 2 alusel maksab töötajale hüvitust Eesti Töötukassa lõikes 1 nimetatud ulatuses, kuid mitte üle töötuskindlustuse seaduses sätestatud ulatuse.»

§ 3. Töötajate usaldusisiku seaduse(RT I 1993, 40, 595; 2000, 25, 144) § 6 lõike 1 punktis 3 asendatakse sõnad «§ 89» sõnadega «§ 89³lõikes 6 toodud».

§ 4.Käesolev seadus jõustub 1. jaanuaril 2003.

Riigikogu aseesimees Peeter KREITZBERG